

Tahap Penerimaan Amalan Gender dari Sudut Sosial dalam Kalangan Warga Kementerian Pembangunan Wanita Keluarga dan Masyarakat serta Agensi-agensi di Bawahnya

Wan Munira Wan Jaafar¹
Amna Md Noor¹
Nobaya Ahmad¹
Muhd Dhamir Audi bin Azizul¹

Abstrak

Kajian ini bertujuan untuk meninjau tahap penerimaan amalan gender dari sudut sosial dalam kalangan warga Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga, dan Masyarakat serta agensi-agensi di bawahnya. Responden seramai 2,656 orang adalah terdiri daripada kumpulan Pengurusan dan Profesional (Gred 41-54) dan kumpulan Pelaksana (Gred 1-40). Pendekatan kuantitatif melalui kaedah survei secara atas talian (online survey) telah dilaksanakan untuk tujuan pengutipan data. Hasil kajian mendapati aspek penerimaan amalan gender dari sudut sosial membuktikan responden terdedah kepada amalan gender yang berkesan sejak kecil terutama berkenaan peranan gender di rumah. Secara keseluruhannya, tahap penerimaan amalan gender dalam aspek sosial adalah seimbang di mana sosialisasi di pejabat tidak menjadi cabaran utama untuk berinteraksi dengan kakitangan berlainan jantina sama ada sebagai ketua, rakan sekerja atau pekerja bawahan.

Kata kunci: Gender, Kesaksamaan Gender, Penerimaan Sosial

Pengenalan

Perbincangan berkenaan gender dan kesaksamaan amalan gender mula hangat diperkatakan sejak Deklarasi Beijing pada tahun 1995. Malaysia turut menyokong perbincangan berasaskan gender ini melalui Rancangan Malaysia Ke-8 (2001-2005) dan Rancangan Malaysia Ke-9 (2006-2010). Secara langsung pelbagai tindakan telah dilaksanakan dalam menangani isu berkaitan gender terutama wanita dalam usaha membantu mereka memaksimumkan kemampuan mereka dengan lebih berkesan dalam membantu pembangunan negara. Namun, kesan daripada halangan perundangan dan institusi yang menyebabkan wanita tidak mampu melibatkan diri dalam menyertai sesebuah bidang, menyebabkan isu kesaksamaan gender dikaji semula untuk menggalakkan penglibatan adil wanita dan lelaki dalam pembangunan negara. Oleh itu, penyediaan akses yang lebih luas dalam pendidikan dan pekerjaan ditumpukan sekaligus. Melihat kepada konsep gender itu sendiri, ianya membawa erti perbezaan peranan antara lelaki dan wanita dalam masyarakat dari sudut sosial, ekonomi dan politik. Oleh itu, tumpuan utama penyelidikan ini adalah kepada hubungan kuasa lelaki dan wanita serta penyertaan wanita dalam pekerjaan dan pembangunan negara di dalam aspek sosial terhadap warga Kementerian Pembangunan Wanita Keluarga, dan Masyarakat serta agensi-agensi di bawahnya.

1 Fakulti Ekologi Manusia, Universiti Putra Malaysia

Penyataan Masalah

Terdapat beberapa kebimbangan yang berlaku dalam kalangan kakitangan KPWK dan agensi di bawahnya di mana tahap pemahaman dan amalan penerimaan gender masih belum dapat dikenalpasti. Keadaan ini secara langsung menyebabkan proses, strategi, dan pelan tindakan dalam memperkasakan amalan gender tidak mendapat sokongan yang erat daripada pelbagai pihak. Tanggapan stereotaip sering berlaku terhadap golongan wanita terutamanya dari segi kredibiliti kaum wanita menceburi sesebuah bidang yang dikuasai oleh golongan lelaki. Abdul Rahman (2000) menyatakan jumlah penyertaan wanita dalam pekerjaan di luar rumah yang mengkehendaki seseorang wanita itu bersifat tegas, bebas, agresif, dan lain-lain dilihat tidak sesuai dengan imej wanita dan berupaya untuk mencacatkan peranan asal sebagai seorang ibu dan isteri. Golongan wanita juga masih dilabel sebagai seseorang yang tidak mempunyai ilmu pengetahuan yang diperlukan oleh sesebuah industri (Rozi Bainon, 1999). Melihat kepada situasi ini, kajian terhadap amalan penerimaan gender wajar dilaksanakan.

Objektif Kajian

Kajian ini bertujuan untuk mengkaji tahap penerimaan amalan gender dari sudut sosial dalam kalangan penjawat awam di KPWK dan agensi-agensi di bawahnya.

Sorotan Literatur

Pada tahun 1995, *World Summit for Social Development* (WSSD) telah mengumumkan agenda kesaksamaan gender sebagai isu antarabangsa yang perlu diberi tumpuan oleh semua pihak. *Gender gap* merupakan halangan konkrit dalam mencapai pembangunan yang seimbang terutama di negara yang sedang membangun. Isu *gender gap* atau ketidakaksamaan gender majoritinya berlaku dalam semua aspek seperti tenaga kerja, politik, pendidikan dan status sosial (Buvinic', 1999). Isu kesaksamaan gender seterusnya telah diperkenalkan dalam meningkatkan kedudukan wanita dalam masyarakat dan mengurangkan *gender gap* di antara lelaki dan wanita dalam semua aspek. Kesaksamaan gender tidak mempunyai definisi khas (Lombardo, et al., 2009). Ini bermaksud kesaksamaan gender mempunyai ruang lingkup yang besar dan berbeza. Sebagai contoh, pada tahun 1960-an, Kesatuan Eropah (EU) membincangkan definisi kesaksamaan gender dalam konteks 'ketidakadilan dalam persaingan'. Pada tahun 1970an dan 1980an pula konsep kesaksamaan gender telah diaplikasikan dalam menangani masalah pengangguran dan pada tahun 1990an ia telah dipromosikan bagi menyokong ekonomi berasaskan pengetahuan (*knowledge-based economy*). Terkini konsep kesaksamaan gender digunakan untuk menentang diskriminasi terhadap wanita. Secara zahirnya, maksud kesaksamaan gender adalah kedua-dua lelaki dan wanita mempunyai peluang, akses serta ruang yang sama untuk mencapai kesejahteraan hak asasi kemanusiaan. Di samping itu, golongan lelaki dan wanita juga mempunyai peluang yang adil untuk menyumbang kepada pembangunan negara serta mendapat faedah hasil dari pembangunan.

Kajian yang dilakukan oleh Padavic & Reskin (2002) menegaskan bahawa stereotaip gender di tempat kerja merupakan sebab mengapa ramai wanita memegang

jawatan yang rendah dalam pengurusan. Perkara ini menyebabkan wanita gagal untuk meningkatkan kemajuan diri mereka berbanding golongan lelaki. Pelbagai cabaran juga terpaksa dilalui oleh wanita dalam melibatkan diri dalam pekerjaan di peringkat yang lebih tinggi. Tindakan yang menyatakan wanita tidak layak memegang jawatan tinggi dan budaya organisasi bergender merupakan dua sebab konkrit wanita tidak mampu untuk memegang jawatan yang tinggi dalam organisasi (Padavic & Reskin, 2002). Andersson, Verdonk, Johansson, Lagro-janssen & Hamberg (2012) di dalam penyelidikan mereka menyatakan kesedaran gender di antara lelaki dan wanita berbeza kerana perbezaan budaya yang dianuti berlainan di antara satu sama lain. Andersson et al. (2012) tidak menafikan tahap stereotaip gender lelaki adalah lebih tinggi dibandingkan dengan gender perempuan. Keadaan ini berlaku kerana majoriti responden kajian terdiri daripada individu yang bekerja dengan orang ramai dan menunjukkan bahawa pegawai lelaki lebih bersikap stereotaip jika menerima pelanggan daripada jantina yang berbeza.

Antara tahun 1980-2000 telah banyak penyelidikan berkaitan gender dilakukan yang menumpukan terhadap pelbagai isu. Laporan Kajian Inventori Penyelidikan Sains Sosial di Malaysia 1980-2000' (2003), merupakan titik permulaan kajian gender ini dilakukan dan merupakan kajian rundingan untuk agensi kerajaan seperti HAWA, Unit Perancang Ekonomi di Jabatan Perdana Menteri, Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN), Kementerian Pembangunan Luar Bandar dan sebagainya termasuk agensi luar negara. Kajian berkenaan gender di Malaysia telah bermula pada tahun 1984 iaitu *Women in Malaysia* (1984) daripada Hing Ai Yun, Nik Safiah Karim dan Rokiah Talib, diikuti *Women and Work in Malaysia* (1986) oleh Hing Ai Yun dan Rokiah Talib. Penerbitan buku pula adalah melalui terbitan Unit Penyelidikan Pembangunan dan Gender bertajuk *Technology and Gender Women's Work in Asia* (1987) oleh Cecillia Ng.

Metodologi Kajian

Kajian ini telah menggunakan pendekatan kuantitatif secara survei dengan penggunaan borang soal selidik secara atas talian (*online survey*). Target populasi kajian adalah seluruh warga KPWK dan enam agensi di bawahnya iaitu Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM), Jabatan Pembangunan Wanita (JPW), Institut Pengupayaan Wanita Bagi Anggota Pergerakan Negara-negara Berkecuali (NIEW), Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN), Institut Sosial Malaysia (ISM) dan Yayasan Kebajikan Negara (YKN). Sasaran utama kajian ini ialah warga kerja dari kumpulan Pengurusan dan Profesional (Gred 41 - 54) dan Pelaksana (Gred 1 - 40).

Jumlah sebenar sampel survei atas talian diketahui melalui kaedah Persampelan Rawak Berstrata yang menggunakan pengiraan mudah (*The Survey System*) seperti dalam Jadual 1. Jumlah populasi responden pula dikira berdasarkan kepada penepatan darjah keyakinan sebanyak 95% atau julat keyakinan sebanyak 5%. Jumlah anggaran responden berdasarkan pengiraan adalah seramai 1,146 orang bagi keseluruhan agensi yang ditunjukkan dalam Jadual 2. Jumlah sebenar responden telah meningkat melebihi 30% daripada jumlah populasi menjadikan jumlah responden sebenar bagi kajian ini adalah seramai 2,656 orang.

Jadual 1: Cadangan Agihan Sampel Survei Dalam Talian Berdasarkan *The Survey System*

Institusi	Jumlah Populasi (Orang)	Agihan Sampel Populasi (Orang)
KPWKM	273	184
JKM	6600	361
JPW	202	152
LPPKN	878	266
ISM	86	80
NIEW	28	28
YKN	103	75
JUMLAH	8,170	1,146

Jadual 2: Jumlah Populasi, Cadangan Sampel dan Jumlah Sampel Sebenar

Institusi	Jumlah Populasi (Orang)	Cadangan Sampel Populasi (Orang)	Jumlah Sampel Sebenar (Orang)
KPWKM	273	184	236
JKM	6600	361	1,965
JPW	202	152	153
LPPKN	878	266	213
ISM	86	80	47
NIEW	28	28	14
YKN	103	75	28
JUMLAH	8,170	1,146	2,656

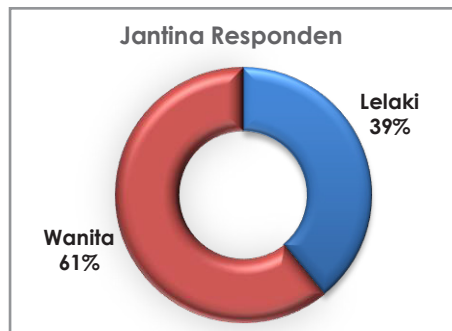
Pembinaan instrumen telah dilakukan secara berperingkat berdasarkan modifikasi instrumen sedia ada (*International Men And Gender Equality Survey (IMAGE)*) dan mengambil kira maklumat yang diperolehi melalui informan *Focus Group Discussion* (FGD) yang telah dijalankan di peringkat awal kajian. Set borang soal selidik terbahagi kepada tiga bahagian iaitu Bahagian A: Latar belakang responden; Bahagian B: Penerimaan amalan gender dari sudut sosial (1) dan Bahagian C: Penerimaan amalan gender dari sudut sosial (2). Instrumen ini telah melalui proses ujian rintis bagi menentukan kesahan (*validity*) dan kebolehpercayaan (*reliability*). Nilai *Cronbach's Alpha* pada 'penerimaan gender sosial' ialah 0.767 dan 'pandangan gender umum' ialah 0.771. Data dianalisis menggunakan perisian *Statistical Package for Social Science* (SPSS).

Hasil Kajian

Profil Responden

Jantina

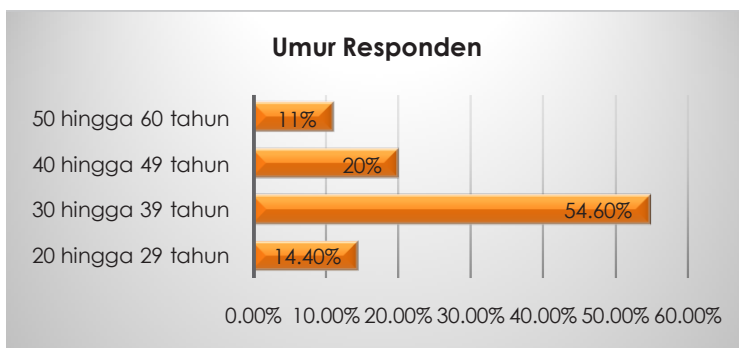
Rajah 1 menunjukkan taburan jantina responden. Data menunjukkan dua pertiga (61%) responden iaitu kakitangan agensi di KPWKM adalah wanita dan satu pertiga (39%) adalah lelaki.

Rajah 1: Jantina Responden

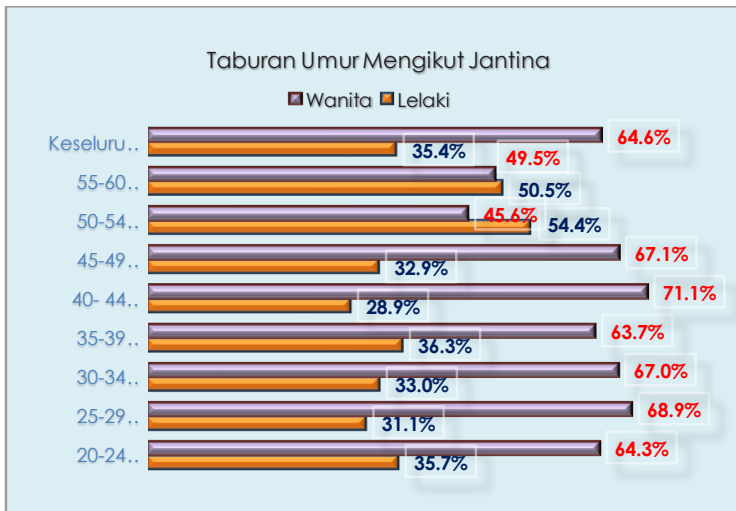
Umur

Rajah 2 menunjukkan taburan umur responden kajian. Data menunjukkan kategori umur antara 30 hingga 39 tahun merupakan kumpulan yang paling tinggi peratusannya (54.6%) diikuti kategori umur 40 hingga 49 tahun (20%) dan 20 hingga 29 tahun (14%). Kumpulan paling senior iaitu 50 hingga 60 tahun mempunyai peratusan paling kecil iaitu 11% daripada keseluruhan responden.

Rajah 2: Taburan Umur Responden

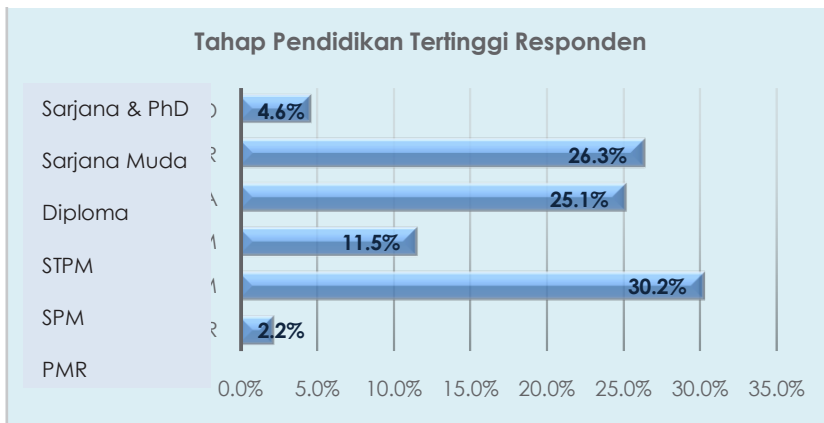
Rajah 3 menunjukkan taburan umur berdasarkan jantina. Didapati untuk kategori umur 20 hingga 49 tahun, peratusan kakitangan wanita adalah mendominasi. Trend yang berbeza dikenalpasti bagi kumpulan umur 50 hingga 60 tahun di mana untuk kedua-dua kategori ini, peratusan lelaki adalah melebihi wanita iaitu 50.5% bagi kategori 55 hingga 60 dan 54.4% untuk kumpulan umur 50 hingga 54 tahun.

Rajah 3: Taburan Umur Mengikut Jantina

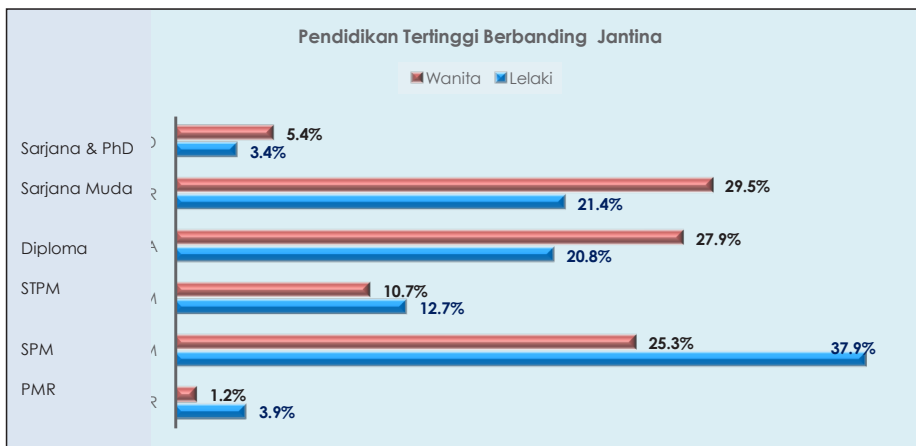
Tahap Pendidikan

Rajah 4 menunjukkan taburan tahap pendidikan tertinggi responden. Data menunjukkan peratusan tertinggi adalah mereka yang mempunyai pendidikan peringkat SPM (30.2%) diikuti dengan Ijazah Sarjana Muda (26.3%) dan Diploma (25.1%). Terdapat 11.5% yang berkelulusan STPM dan 4.6% mempunyai Ijazah Sarjana dan Doktor Falsafah (PhD). Terdapat 5 orang responden yang mempunyai pendidikan peringkat Kedoktoran.

Rajah 4: Tahap Pendidikan Tertinggi Responden

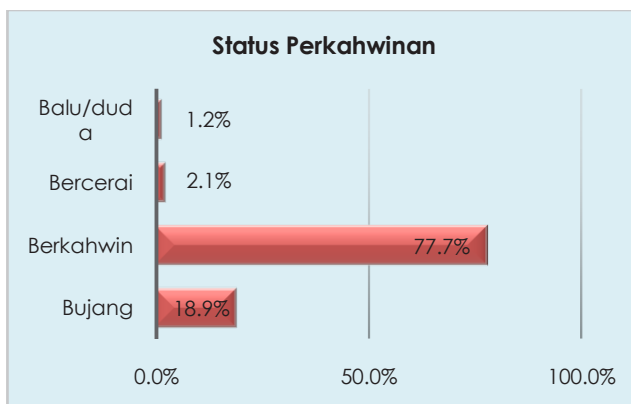
Rajah 5 menunjukkan perbandingan tahap pendidikan tertinggi antara kakitangan lelaki dan wanita di KPWK. Ianya menunjukkan tahap pendidikan wanita adalah lebih tinggi peratusannya bagi peringkat Sarjana dan PhD (5.4%), Ijazah Sarjana Muda (29.5%) dan Diploma (27.9%) berbanding lelaki. Ketiga-tiga kategori ini adalah dalam kategori pendidikan tinggi manakala bagi lelaki pula peratusan tinggi adalah bagi tahap SPM (37.9%), STPM (12.7%) dan PMR (3.9%).

Rajah 5: Tahap Pendidikan Mengikut Jantina

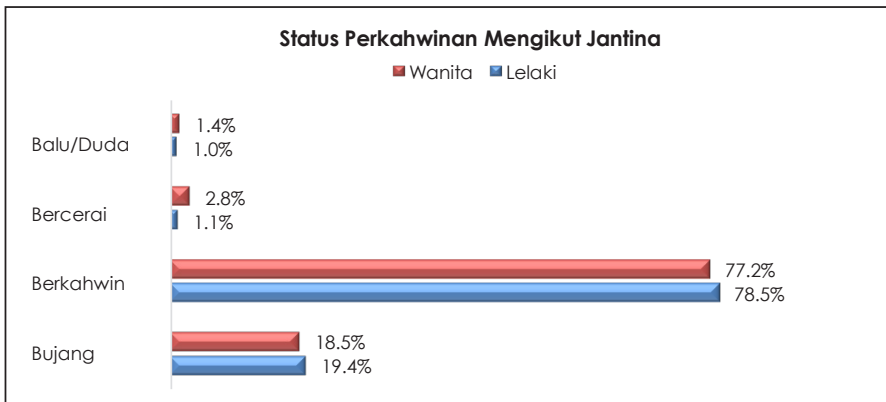
Status Perkahwinan

Status perkahwinan responden menunjukkan majoriti adalah berkahwin (77.7%) (rujuk Rajah 6). Hanya 18.9% sahaja yang bujang dan selebihnya bercerai atau kematian pasangan (3.3%).

Rajah 6: Status Perkahwinan Responden

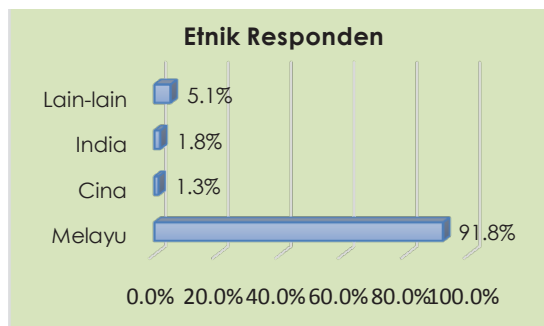
Perbandingan antara responden lelaki dan wanita berkaitan status perkahwinan adalah seperti dalam rajah 7. Status perkahwinan adalah hampir sama bagi wanita dan lelaki untuk berkahwin dan bujang. Tetapi untuk status bercerai, peratusan wanita agak tinggi (2.8%) berbanding lelaki (1.1%).

Rajah 7: Status Perkahwinan Responden Mengikut Jantina

Etnik

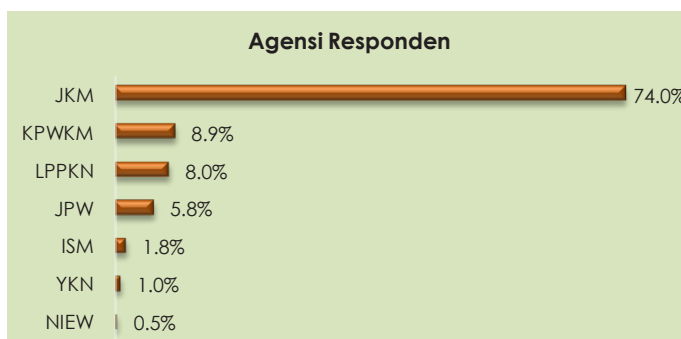
Rajah 8 menunjukkan etnik Melayu mendominasi responden kajian (91.8%). Hanya terdapat 1.3% daripada kaum Cina dan 1.8% daripada kaum India. 5.1% adalah daripada etnik lain yang kebanyakannya daripada Sabah dan Sarawak.

Rajah 8: Etnik Responden

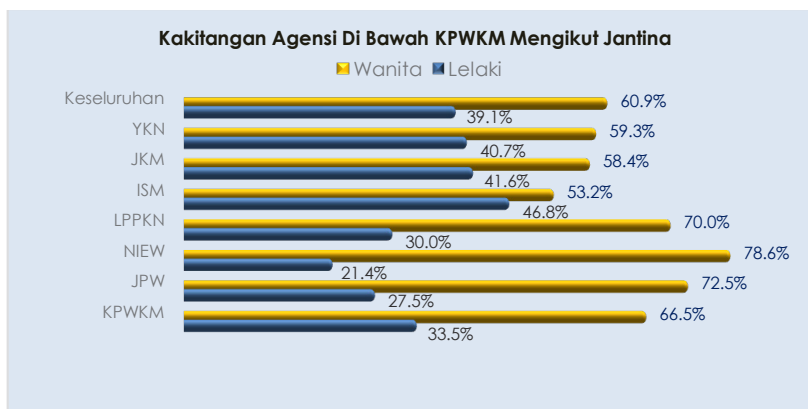
Agensi

Rajah 9 menunjukkan majoriti responden adalah terdiri daripada kakitangan Jabatan Kebajikan Masyarakat iaitu mewakili 74% daripada responden. Ini berlaku kerana bilangan kakitangan jabatan ini adalah merupakan yang terbesar dalam kementerian iaitu 6,600 orang. Peratusan kedua tertinggi ialah daripada Kementerian (8.9%) dan diikuti oleh LPPKN (8%).

Rajah 9: Agensi Responden

Analisis taburan jantina responden mendapati secara keseluruhannya, 60.9% maklumbalas adalah daripada kakitangan wanita dan 39.1% dari kakitangan lelaki. Analisis mengikut agensi menunjukkan terdapat perbezaan ketara dari segi peratusan responden lelaki dan wanita dalam agensi-agensi tertentu. Rajah 10 menunjukkan perbezaan ini; empat agensi iaitu LPPKN (70%), NIEW (78.6%), JPW (72.5%) dan ibu pejabat KPWK (66.5%) melepasi peratusan kakitangan wanita keseluruhan iaitu 60%.

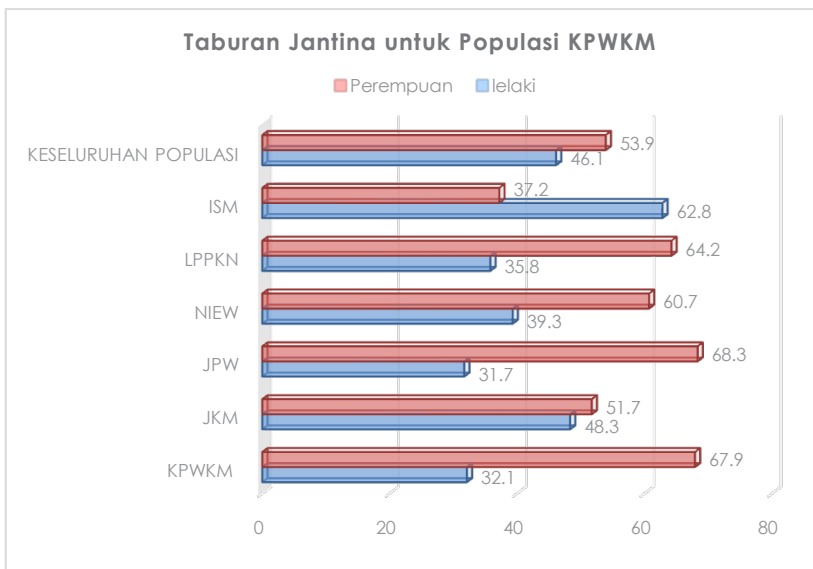

Rajah 10: Agensi Responden Mengikut Jantina

Jika dibuat analisis perbandingan taburan jantina berdasarkan populasi sebenar, kajian mendapati secara keseluruhannya populasi kakitangan wanita (58.9%) adalah mengatasi populasi lelaki (48.1%). Analisis mengikut agensi menunjukkan hanya ISM dan YKN mempunyai peratusan kakitangan lelaki (ISM - 62.8%; YKN - 53.4%) melebihi wanita (ISM - 37.2%; YKN - 46.6%) dan JKM hampir seimbang (lelaki, 48.3% dan wanita 51.7%). Agensi lain mempunyai bilangan pekerja wanita lebih sekali ganda berbanding lelaki (rujuk Jadual 3 dan Rajah 11). Dapatan ini memenuhi jangkaan iaitu wanita melebihi lelaki berdasarkan realiti jumlah kakitangan wanita adalah melebihi lelaki di kebanyakan agensi KPWK. Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa golongan wanita lebih responsif dalam memberi maklumbalas survei.

Jadual 3: Taburan Jantina Mengikut Agensi Berdasarkan Populasi Sebenar Dan Responden Kajian

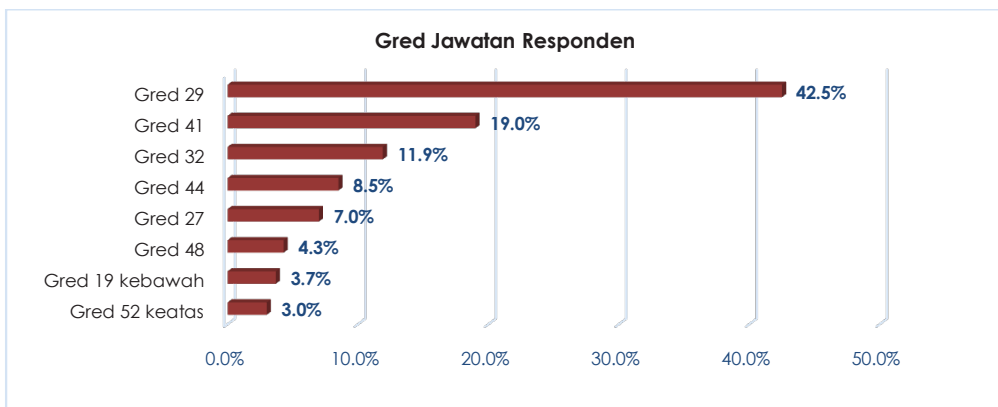
Institusi	Jumlah populasi (Orang)	Lelaki		Wanita		Jumlah Responden (Orang)	Lelaki		Wanita	
		Orang	%	Orang	%		Orang	%	Orang	%
KPWKM	273	87	32.1%	184	67.9%	236	79	33.5%	157	66.5%
JKM	6,600	3,187	48.3%	3,413	51.7%	1965	818	41.6%	1147	58.4%
JPW	202	64	31.7%	138	68.3%	153	42	27.5%	111	72.5%
NIEW	28	11	39.3%	17	60.7%	14	3	21.4%	11	78.6%
LPPKN	878	315	35.8%	563	64.2%	213	64	30.0%	149	70.0%
ISM	86	54	62.8%	32	37.2%	47	22	46.8%	25	53.2%
YKN	103	55	53.4%	48	46.6%	28	11	39.3%	17	60.7%
JUMLAH	8,170	3,773	46.2%	4,395	53.8%	2,656	1,039	39.1%	1,617	60.9%

Rajah 11: Taburan Jantina untuk Populasi KPWKM

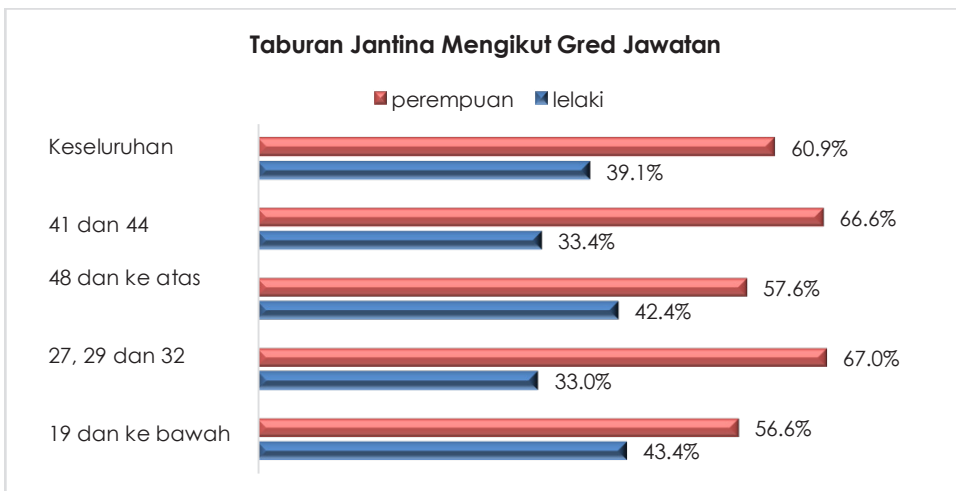
Gred Jawatan

Gred jawatan responden tertinggi ialah Gred 29 (42.5%) diikuti oleh gred 41 (19.0%) (rujuk Rajah 12). Manakala gred yang paling rendah ialah 52 dan ke atas (3%) diikuti gred 19 dan ke bawah (3.7%).

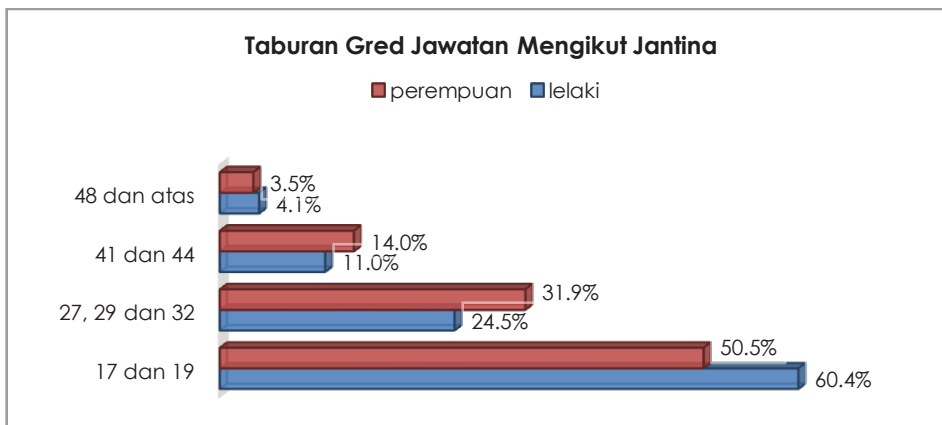
Rajah 12: Gred Jawatan Responden

Untuk setiap gred di analisis peratusan mengikut jantina. Rajah 13 menjelaskan keadaan ini. Data menunjukkan untuk kesemua gred peratusan tertinggi didominasi oleh wanita, dan paling tinggi untuk gred 27 hingga 32 (67%). Walau bagaimanapun, keadaan ini adalah selaras dengan peratusan keseluruhan mengikut jantina.

Rajah 13: Taburan Jantina Mengikut Gred Jawatan Responden

Rajah 14 menunjukkan taburan gred responden mengikut jantina. Terdapat dua kategori jawatan yang mempunyai peratusan lelaki yang lebih tinggi berbanding wanita iaitu kategori tinggi yang melibatkan gred 48 dan ke atas dan kategori 19 dan ke bawah. Ini menunjukkan daripada seratus lelaki, 4.1% adalah dalam kategori tinggi dan daripada seratus wanita, 3.5% adalah dalam kategori tinggi.

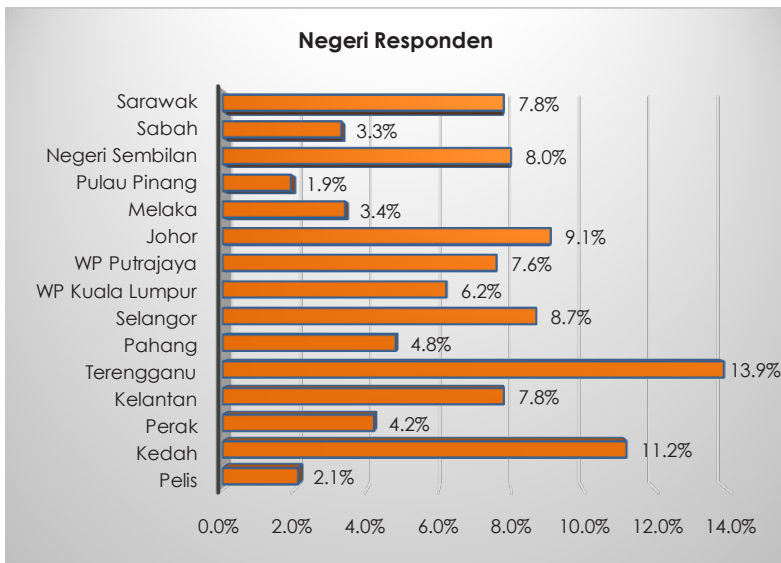

Rajah 14: Taburan Gred Jawatan Mengikut Jantina

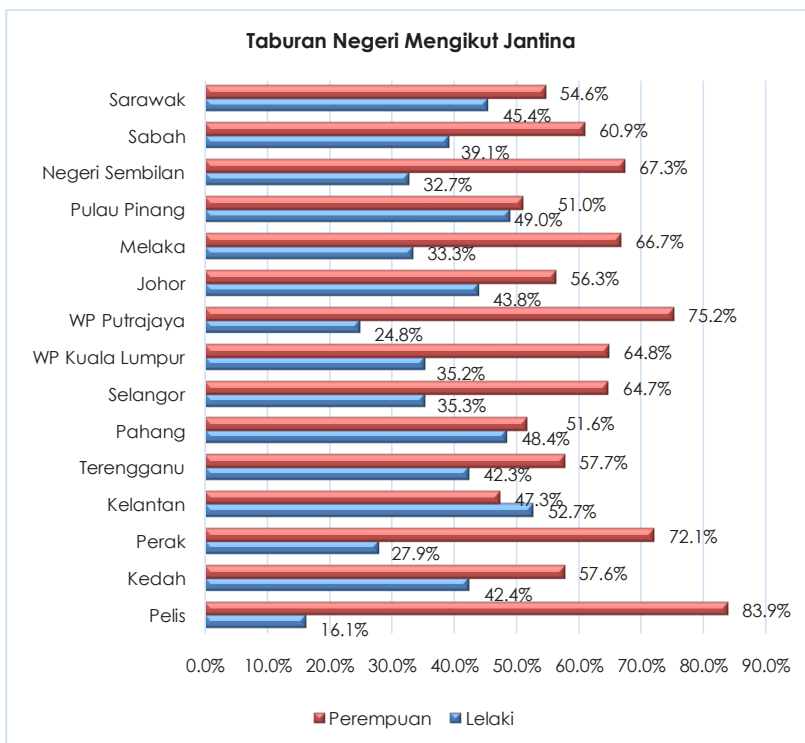
Negeri

Negeri responden adalah terdiri daripada kesemua negeri dalam Malaysia (rujuk Rajah 15). Peratusan tertinggi ialah daripada negeri Terengganu (13.9%) diikuti oleh Kedah (11.2%) dan Johor (9.1%). Bilangan terkecil adalah daripada Pulau Pinang (1.9%) diikuti oleh negeri Perlis (2.1%).

Rajah 16 menunjukkan peratusan responden lelaki dan perempuan mengikut negeri. Daripada data didapati bagi negeri Perak, Perlis dan Putrajaya peratusan responden lelaki adalah sangat sedikit iaitu di bawah 30% iaitu dengan Perak (27.9%), Perlis (16.1%) dan Putrajaya (24.8%). Peratusan tertinggi responden lelaki pula ialah di Kelantan (52%), Pulau Pinang (51%) dan Pahang (51.6%).

Rajah 15: Taburan Negeri Responden

Rajah 16: Taburan Negeri Mengikut Jantina Responden

Penerimaan Amalan Gender dari Sudut Sosial (Umum)

Peranan gender semasa membesar

Bahagian ini menganalisis penerimaan amalan gender dari sudut sosial. Persoalan pertama dikaitkan dengan pengalaman responden tentang peranan gender semasa membesar. Dapatan dalam jadual 4 menunjukkan bahawa lebih kurang 85% responden dibesarkan oleh ibu bapa. Sebahagian kecil sahaja dibesarkan oleh ibu/bapa tunggal.

Jadual 4: Penjaga Sehingga Dewasa

Penjaga	Bilangan	Peratus %
Ibu bapa	2252	84.9%
Ibu sahaja	265	10.0%
Bapa sahaja	29	1.1%
Datuk dan nenek	39	1.5%
Datuk sahaja	7	.3%
Nenek sahaja	36	1.4%
Lain-lain	26	1.0%

Latar belakang persekolahan

Dari segi latar belakang persekolahan, 89% dari mereka bersekolah di sekolah menengah campuran jantina dan 93% bersekolah rendah campuran jantina seperti yang ditunjukkan dalam jadual 5 dan 6. Oleh itu, persekitaran alam persekolahan mereka sedikit sebanyak memberi kesan ke atas pandangan mereka tentang jantina dan gender.

Jadual 5: Jenis Sekolah Menengah

Jenis Sekolah	Bilangan (Orang)	Peratus (%)
Sekolah lelaki sahaja	91	3.4
Sekolah perempuan sahaja	203	7.6
Sekolah campuran jantina	2362	88.9

Jadual 6: Jenis Sekolah Rendah

Jenis Sekolah	Bilangan (Orang)	Peratus %
Sekolah lelaki sahaja	60	2.3
Sekolah perempuan sahaja	117	4.4
Sekolah campuran jantina	2479	93.4

Proses sosialisasi di rumah

Bahagian seterusnya melihat kepada proses sosialisasi di rumah di mana cara responden dibesarkan boleh mempengaruhi persepsi mereka terhadap peranan gender. Dapatan menunjukkan bahawa secara umumnya, mereka melihat layanan bapa mereka terhadap ibu adalah baik dan bapa mereka juga melayan dan menghormati ibu mereka dengan baik. Ini berlaku dalam konteks layanan ibu bapa mereka seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 7.

Jadual 7: Layanan Ibu bapa

	Tidak Setuju	Tidak Pasti	Setuju	Purata	Sisihan Piawai
Secara umum, bapa saya melayan ibu saya dengan baik.	5.1%	7.8%	87.1%	4.28	.88
Secara umum, bapa menghormati ibu saya	4.7%	7.8%	87.5%	4.29	.85
Secara umum, ibu saya melayan bapa saya dengan baik.	2.6%	7.1%	90.3%	4.37	.77
Secara umum, ibu menghormati bapa saya	2.6%	6.8%	90.6%	4.37	.77

Didikan dalam rumah

Didikan dalam rumah juga boleh mempengaruhi persepsi tentang peranan gender. Antara tingkah laku yang boleh dikaitkan dengan pembentukan persepsi peranan gender adalah aktiviti yang dikaitkan dengan peranan tradisi seperti memasak, membasuh dan mengemas rumah. Jadual 8 menunjukkan taburan respons bagi kekerapan responden melakukan tugas di dalam rumah. Secara amnya, responden mempunyai penerimaan amalan gender yang baik di mana sebahagian besar dari mereka memberi respon kadang-kadang dan selalu melakukan tugas yang dikaitkan dengan peranan tradisi wanita seperti menyediakan makanan, menjaga anak, mengemas rumah dan membersihkan tandas.

Jadual 8: Pandangan Terhadap Pekerjaan di Rumah melalui Contoh

	Tidak Pernah	Jarang	Tidak Pasti	Kadang-kadang	Selalu
Menyediakan makanan	9.5%	18.6%	5.0%	43.3%	23.5%
Membersih dan mengemas rumah	7.9%	19.2%	5.8%	39.2%	28.0%
Mencuci pakaian	10.9%	18.7%	6.2%	38.7%	25.4%
Mencuci bilik mandi/tandas	10.4%	19.2%	8.1%	35.3%	27.1%
Menjaga anak	5.9%	13.6%	6.4%	39.2%	34.8%

Pendedahan awal peranan gender

Dalam konteks pendedahan awal responden terhadap peranan gender semasa kanak-kanak, majoriti mengatakan bahawa mereka telah terdedah kepada peranan yang dikaitkan dengan jantina di awal usia. Ini dapat dilihat melalui respon kadang-kadang dan selalu yang diberikan bagi peranan menjaga anak, menyediakan makanan dan mencuci tandas dan bilik mandi seperti dalam Jadual 9.

Jadual 9: Pandangan terhadap Pekerjaan di Rumah semasa Membesar

	Tidak Pernah	Jarang	Tidak Pasti	Kadang-kadang	Selalu
Menyediakan makanan	1.4%	6.6%	4.4%	20.1%	67.6%
Membersih dan mengemas rumah	0.6%	5.1%	4.2%	13.3%	76.7%
Mencuci bilik mandi/tandas	1.1%	5.0%	4.4%	17.1%	72.3%
Membasuh pakaian	0.9%	5.3%	3.9%	14.0%	75.9%
Menjaga adik beradik	2.8%	4.5%	4.3%	14.9%	73.5%

Pembuatan keputusan utama dalam keluarga – Hal ehwal anak dan kewangan

Dalam aspek membuat keputusan utama dalam keluarga iaitu tentang hal ehwal anak-anak dan kewangan, lebih dari separuh responden mengatakan bahawa ianya adalah tanggungjawab bersama ibu bapa. Walau bagaimanapun, ayah merupakan orang yang dinyatakan sebagai berperanan kedua penting dalam membuat keputusan utama dalam sesebuah isi rumah seperti yang ditunjukkan dalam jadual 10 dan 11.

Jadual 10: Keputusan Utama berkaitan Hal Ehwal Anak-Anak
(N = 2653)

	Kekerapan	%
Ibu	437	16.5
Ayah	396	14.9
Kedua-duanya	1797	67.7
Tidak berkaitan	22	0.9

Jadual 11: Keputusan Utama berkaitan Kewangan
(N = 2653)

	Kekerapan	%
Ibu	504	19
Ayah	702	26.46
Kedua-duanya	1424	53.68
Tidak berkaitan	23	0.87

Sebagai kesimpulan bagi bahagian ini, didapati bahawa tahap penerimaan amalan gender dalam aspek sosial adalah seimbang di mana sosialisasi di pejabat tidak menjadi halangan bagi mereka berinteraksi dengan staf berlainan jantina sama ada sebagai ketua, rakan sekerja atau pekerja bawahan. Begitu juga di rumah, pendedahan awal mereka di rumah dan interaksi yang berlaku dalam keluarga antara ibu dan ayah yang seimbang juga memperlihatkan bahawa penerimaan responden terhadap peranan gender adalah tidak menjuruskan ke arah peranan yang ekstrem.

Penerimaan Gender dari Sudut Sosial (bagi Responden Berkahwin)

Status pekerjaan pasangan

Analisis seterusnya adalah pengalaman berkaitan gender dalam konteks sosial bagi responden yang sudah berkahwin. Daripada jumlah keseluruhan responden, seramai 2,061 peserta yang telah berkahwin mengambil bahagian dalam tinjauan ini. Antara soalan awal yang ditanya adalah berkenaan taraf pekerjaan pasangan. Soalan ini bertujuan melihat situasi kerjaya responden dan pasangan yang dijangka boleh mempengaruhi aspek rol gender seperti beban kerja rumah, penjagaan anak, proses pembuatan keputusan dan tanggungjawab kewangan. Apabila ditanya mengenai taraf pekerjaan pasangan, 82.8% responden menyatakan bahawa pasangan mereka bekerja dengan lebih separuh (64.9%) menyatakan pasangan mereka adalah pekerja di sektor formal. Peratusan paling rendah adalah dalam kalangan responden yang pasangan mereka telah bersara (3.4%) sementara 10.5% mempunyai pasangan yang tidak bekerja dan berstatus suri rumah (lihat Jadual 12).

Analisis korelasi di antara jantina mendapati terdapat peratusan pasangan bekerja dalam sektor formal yang lebih kurang sama bagi responden lelaki (65.2%) dan wanita (68.4%). Walau bagaimanapun responden lelaki dalam kajian ini didapati mempunyai pasangan berstatus suri rumah yang agak tinggi (24.5%) berbanding hanya 1.6% responden wanita menyatakan suami mereka tidak mempunyai pekerjaan (lihat Jadual 13).

Jadual 12: Status Pekerjaan Pasangan

Status	Jumlah (N = 2,061)	Peratus %
Tidak berkerja/Suri rumah	215	10.5
Pekerjaan formal	1337	64.9
Bekerja sendiri	370	17.9
Bersara	70	3.4
Tidak menjawab	69	3.3
Jumlah	2,061	100.0

Jadual 13: Status Pekerjaan Pasangan mengikut Jantina

Jantina Responden * Apakah Status Pekerjaan Pasangan		Tidak Bekerja	Pekerjaan Formal	Bekerja Sendiri	Bersara
	Lelaki	24.5%	65.2%	8.9%	1.4%
Wanita	1.6%	68.4%	25.1%	4.9%	

Perbezaan pendapatan

Soalan susulan adalah berkenaan perbezaan pendapatan bagi responden yang mempunyai pasangan bekerja. Rasional soalan ini adalah untuk melihat fungsi pendapatan yang boleh mempengaruhi dominasi rol dan status jantina dalam hal ehwal keluarga. Status konvensional menunjukkan bahawa lelaki biasanya memperoleh pendapatan lebih tinggi sekaligus merendahkan potensi wanita dalam sektor kerjaya. Wanita hanya dilihat sebagai membantu menambah pendapatan isi rumah dan bukan berperanan sebagai penyumbang utama kewangan keluarga.

Seramai 2,063 responden mengambil bahagian dalam menjawab soalan ini. Daripada jumlah tersebut, 43.6% mengakui bahawa pendapatan pasangan mereka adalah lebih tinggi diikuti pendapatan mereka sendiri, adalah lebih besar berbanding pasangan (28.4%) (lihat Jadual 14). Hasil korelasi di antara jantina menunjukkan 51.4% responden wanita mengakui pendapatan mereka lebih rendah daripada pasangan mereka berbanding 31.6% responden lelaki. Keadaan ini menunjukkan bahawa, dalam situasi keluarga dwi-kerjaya, pendapatan tinggi masih didominasi oleh golongan lelaki (lihat Jadual 15).

Jadual 14: Status Pendapatan Pasangan

Status	Jumlah (N = 2,063)	Peratus %
Tidak bekerja/Suri rumah	174	8.4
Pendapatan yang sama	404	19.6
Pendapatan saya lebih tinggi	586	28.4
Pendapatan dia lebih tinggi	899	43.6
Jumlah	2,063	100.0

Jadual 15: Status Pendapatan Pasangan mengikut Jantina

Jantina responden * Jika pasangan anda bekerja, siapa memperoleh pendapatan yang lebih tinggi	Tidak Berkenaan (pasangan tidak bekerja)	Pendapatan Sama	Pendapatan Saya Lebih Tinggi	Pendapatan Dia Lebih Tinggi
Lelaki	18.3%	19.3%	30.8%	31.6%
Wanita	2.0%	19.8%	26.8%	51.4%

Pembuat keputusan berkaitan aktiviti keluarga

Rol tradisional melihat peranan lelaki adalah lebih utama dalam membuat keputusan berkaitan hal ehwal keluarga berbanding wanita bagi pasangan berkahwin. Oleh itu, responden kajian turut ditanya berkaitan hal yang sama bagi melihat sama ada rol tradisional masih kekal atau telah berlaku perubahan bagi set responden kali ini. Seramai 2,064 responden telah menjawab soalan ini. Hasil analisis mendapati 74.4% menyatakan keputusan berkaitan aktiviti keluarga dilakukan secara bersama dengan pasangan masing-masing. Hal ini menunjukkan bahawa, wujudnya elemen kesamarataan yang positif dalam memainkan peranan di antara lelaki dan wanita yang sudah berkeluarga (lihat Jadual 16).

Hasil analisis korelasi di antara jantina walau bagaimanapun memberikan penemuan yang agak unik. Seramai 17.7% wanita mengakui bahawa mereka yang selalunya membuat keputusan berkaitan aktiviti keluarga berbanding 15.1% lelaki. Ironinya, data ini disahkan apabila 27.6% keputusan sepenuhnya dilakukan oleh wanita manakala 23.4% sepenuhnya dilakukan oleh lelaki (lihat Jadual 17).

Jadual 16: Pembuat Keputusan Aktiviti Keluarga

Status	Jumlah (N = 2,064)	Peratus %
Saya	344	16.7
Pasangan saya	184	8.9
Bersama-sama	1536	74.4
Jumlah	2,064	100.0

Jadual 17: Pembuat Keputusan Aktiviti Keluarga Mengikut Jantina

Jantina responden * Siapa dalam keluarga yang membuat keputusan berkaitan aktiviti keluarga		Saya	Pasangan Saya	Bersama-sama
	Lelaki	15.1%	9.9%	75.0%
	Wanita	17.7%	8.3%	74.0%

Pembuat keputusan berkaitan perbelanjaan dan kewangan

Aktiviti keluarga seperti berlibur dan hal ehwal berkaitan perbelanjaan dan kewangan adalah dua perkara yang berbeza. Seperti rol tradisi yang melihat kepada peranan lelaki yang mendominasi hal ehwal dan aktiviti keluarga, lelaki juga dikatakan penentu utama urusan kewangan keluarga. Oleh itu, kajian ini turut meninjau sama ada rol pembuat keputusan berkaitan perbelanjaan dan kewangan masih didominasi oleh golongan lelaki dalam kajian ini (lihat Jadual 18).

Seramai 2,061 responden telah mengambil bahagian dan 72.1% daripadanya menyatakan pembuatan keputusan berkaitan perbelanjaan utama dan kewangan keluarga seperti membeli rumah dan kereta dibuat secara bersama-sama.

Walau bagaimanapun, hasil analisis di antara jantina menunjukkan peratusan lelaki yang mendominasi masih mengatasi wanita bagi mereka yang membuat keputusan secara individu. 22.8% responden lelaki mengakui keputusan berkaitan perbelanjaan dan kewangan dibuat oleh mereka sendiri berbanding hanya 13.8% responden wanita. Data ini disahkan apabila 21% keputusan sepenuhnya dilakukan oleh wanita manakala 35.4% sepenuhnya dilakukan oleh lelaki (lihat Jadual 19).

Jadual 18: Pembuat Keputusan berkaitan Perbelanjaan dan Kewangan

Status	Jumlah (N = 2,061)	Peratus %
Saya	358	17.4
Pasangan Saya	216	10.5
Bersama-sama	1487	72.1
Jumlah	2,061	100.0

Jadual 19: Pembuat Keputusan berkaitan Perbelanjaan dan Kewangan mengikut Jantina

Jantina responden * Siapa dalam keluarga yang membuat keputusan berkaitan aktiviti keluarga		Saya	Pasangan Saya	Bersama-sama
	Lelaki	22.8%	7.2%	70.0%
Wanita	13.8%	12.6%	73.6%	

Aktiviti di rumah

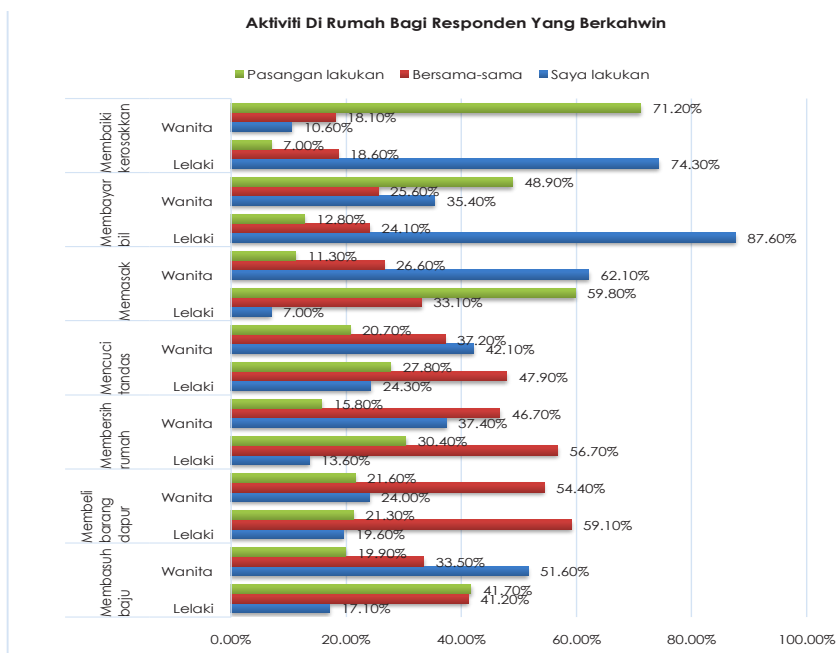
Responden turut ditanya berkaitan peranan, tugas dan tanggungjawab harian berkaitan aktiviti di rumah seperti membasuh, membeli barang dapur dan memasak. Hasil analisis silang jantina menunjukkan tiga pola utama iaitu; terdapat tugas yang dilakukan bersama-sama, tugas yang biasanya dilakukan oleh si isteri dan tugas yang selalunya dilakukan oleh si suami. Terdapat tujuh aktiviti kerja rumah yang diberi kepada responden untuk dinilai. Daripada 7 aktiviti tersebut, membeli barang dapur dan membersihkan rumah dikenalpasti sebagai aktiviti yang kerap dilakukan secara bersama-sama oleh pasangan responden yang berkahwin.

Aktiviti mencuci pakaian biasanya dilakukan oleh wanita di mana 51.6% wanita mengakui hal ini. Kenyataan ini disokong oleh 41.7% responden lelaki yang menyatakan bahawa pasangan mereka selalunya melakukan aktiviti tersebut di rumah. Selain mencuci pakaian, tugas memasak masih lagi didominasi oleh wanita berbanding lelaki. 62.1% wanita menyatakan mereka melakukan tugas memasak berbanding hanya 7.0% lelaki. Ini diakui oleh 59.8% responden lelaki yang bersetuju bahawa isteri mereka yang biasanya menyediakan hidangan untuk keluarga.

Dua aktiviti lain seperti membayar bil dan membaiki kerosakan di rumah dilakukan oleh pihak lelaki. 74.3% responden lelaki mengakui mereka selalunya membaiki kerosakan di rumah. Pada masa yang sama, 71.20% responden wanita bersetuju bahawa pasangan mereka yang sering melakukan tugas tersebut di rumah. 87.6% responden lelaki menyatakan mereka bertanggungjawab membayar bil utiliti dan ini disokong oleh respon dari 48.9% responden wanita yang menyatakan perkara yang sama terhadap pasangan mereka (lihat Jadual 20 dan Rajah 17).

Jadual 20: Aktiviti di Rumah berdasarkan Jantina

		Saya Lakukan	Bersama-sama	Pasangan Lakukan
Mencuci Pakaian	Lelaki	17.1%	41.2%	41.70%
	Wanita	51.6%	33.5%	19.90%
Membeli Barang Dapur	Lelaki	19.6%	59.1%	21.30%
	Wanita	24.0%	54.4%	21.60%
Membersih Rumah	Lelaki	13.6%	56.7%	30.40%
	Wanita	37.4%	46.7%	15.80%
Mencuci Bilik Mandi dan Tandas	Lelaki	24.3%	47.9%	27.80%
	Wanita	42.1%	37.2%	20.70%
Memasak	Lelaki	7.0%	33.1%	59.80%
	Wanita	62.1%	26.6%	11.30%
Membayar Bil	Lelaki	87.6%	24.1%	12.80%
	Wanita	35.4%	25.6%	48.90%
Membaiki Kerosakkan di Rumah	Lelaki	74.3%	18.6%	7.00%
	Wanita	10.6%	18.1%	71.20%

Rajah 17: Aktiviti di Rumah bagi Responden yang telah Berkahwin

Pandangan Umum mengenai Peranan Gender

Bahagian ini bertujuan meninjau pandangan umum responden mengenai beberapa isu berkaitan gender yang wujud dalam masyarakat. Soalan meliputi tema berkaitan peranan umum wanita dalam rumahtangga, seksualiti, dominasi lelaki dan isu keganasan terhadap wanita.

Peranan umum berkaitan Gender

Sepuluh pernyataan diberi kepada responden untuk dinilai. Berdasarkan purata skor, analisis mendapati bahawa beberapa pernyataan yang melibatkan imej dominan (3.28), dominasi lelaki dalam hal ehwal seksual (3.10) dan pembuat keputusan dalam keluarga (3.09) mendapat skor tertinggi. Dua pernyataan yang mendapat skor paling rendah adalah “Ada masanya seorang perempuan patut dipukul” (1.78) dan “Wanita sepatutnya menerima keganasan rumah tangga demi mempertahankan hubungan kekeluargaan” (1.75) (lihat Jadual 21).

Jadual 21: Pandangan Umum berkaitan Gender

***Purata skor (skala 1 hingga 5)*

Pernyataan	Skor	Sisihan Piawai
Peranan utama wanita ialah menjaga rumah dan memasak untuk keluarga.	2.85	1.16
Lelaki memerlukan seks lebih daripada wanita.	3.10	1.00
Lelaki tidak bercakap tentang seks tetapi mereka hanya melakukannya.	3.00	.97
Ada masanya seseorang perempuan patut dipukul.	1.78	.94
Menukar lampin, memandikan anak dan memberi makan kepada anak adalah tanggungjawab ibu.	2.30	1.01
Wanita bertanggungjawab untuk mengelakkan kehamilan.	2.38	1.05
Lelaki adalah pembuat keputusan utama dalam keluarga.	3.09	1.22
Wanita sepatutnya menerima keganasan rumah tangga demi mempertahankan hubungan kekeluargaan.	1.75	.96
Sekiranya seseorang dengan sengaja memalukan kita, kita sepatutnya mempertahankan reputasi walaupun dengan kekerasan.	2.71	1.23
Seorang lelaki seharusnya menjadi lebih dominan.	3.28	1.14

Ujian t dilakukan untuk melihat perbezaan pandangan jantina berkaitan pernyataan tersebut (lihat Jadual 22). Tujuh (7) daripada 10 pernyataan yang diberi menunjukkan perbezaan pandangan yang signifikan di antara responden lelaki dan wanita. Pernyataan “Peranan utama wanita ialah menjaga rumah dan

memasak untuk keluarga” mendapat skor yang tinggi daripada responden lelaki (3.02) berbanding responden wanita (2.75). Ini menunjukkan bahawa wanita tidak mahu dilihat sebagai jantina yang berterusan dikaitkan dengan peranan tradisi domestik. Pernyataan “Lelaki tidak bercakap tentang seks tetapi mereka hanya melakukannya” mendapat skor yang tinggi dari responden wanita (3.06) berbanding lelaki (2.90). Ini membuktikan yang budaya keterbukaan tentang seks dan hubungan reproduktif masih belum meluas berlaku dalam masyarakat terutama dari sudut pandangan wanita.

Pernyataan “Ada masanya seseorang perempuan patut dipukul” menunjukkan purata skor yang rendah bagi kedua-dua jantina meskipun wujud perbezaan. Ini menunjukkan bahawa responden tidak kira lelaki atau wanita menolak keganasan terhadap wanita meskipun ada waktu wanita mungkin melakukan kesilapan. Pernyataan “Menukar lampin, memandikan anak dan memberi makan kepada anak adalah tanggungjawab ibu” turut memperoleh skor yang rendah meski ada perbezaan signifikan di antara jantina. Ini menunjukkan responden melihat tanggungjawab menjaga dan mengasuh anak adalah tanggungjawab bersama dan tidak harus diletakkan pada golongan ibu atau wanita sahaja.

Pernyataan “Lelaki adalah pembuat keputusan utama dalam keluarga” menunjukkan perbezaan skor signifikan di mana skor responden lelaki adalah lebih tinggi (3.43) berbanding wanita (2.87). Ini menunjukkan bahawa, lelaki masih berasakan mereka berkuasa dan mendominasi dalam hal ehwal keluarga berbanding wanita. Walau bagaimanapun, pandangan umum berdasarkan pernyataan “Seorang lelaki seharusnya menjadi lebih dominan” menunjukkan skor yang tinggi bagi kedua-dua jantina walaupun ada sedikit perbezaan.

Tiga pernyataan yang tidak menunjukkan perbezaan pandangan yang signifikan di antara jantina ialah “Lelaki memerlukan seks lebih dari wanita”, Wanita bertanggungjawab mengelak kehamilan” dan “Sekiranya seseorang dengan sengaja memalukan kita, kita sepatutnya mempertahankan reputasi walaupun dengan kekerasan”.

Jadual 22: Pandangan Umum berkaitan Gender berdasarkan Jantina

	Jantina	Purata	Sisihan Piawai	t	DF	P
Peranan utama wanita ialah menjaga rumah dan memasak untuk keluarga.	Lelaki	3.02	1.13	5.91	2651.0	.000
	Wanita	2.75	1.16	5.95	2264.3	
Lelaki memerlukan seks lebih daripada wanita.	Lelaki	3.06	1.03	-1.65	2651.0	.098
	Wanita	3.13	0.97	-1.63	2122.9	
Lelaki tidak bercakap tentang seks tetapi mereka hanya melakukannya.	Lelaki	2.90	1.03	-4.34	2650.0	.000
	Wanita	3.06	0.93	-4.24	2045.7	
Ada masanya seseorang perempuan patut dipukul.	Lelaki	2.03	1.00	11.33	2653.0	.000
	Wanita	1.62	0.86	10.96	1972.1	

	Jantina	Purata	Sisihan Piawai	t	DF	P
Menukar lampin, memandikan anak dan memberi makan kepada anak adalah tanggungjawab ibu.	Lelaki	2.44	1.01	5.57	2648.0	.000
	Wanita	2.21	1.00	5.57	2201.7	
Wanita bertanggungjawab untuk mengelakkan kehamilan.	Lelaki	2.39	1.02	0.38	2652.0	.699
	Wanita	2.37	1.08	0.39	2303.2	
Lelaki adalah pembuat keputusan utama dalam keluarga.	Lelaki	3.43	1.19	11.87	2650.0	.000
	Wanita	2.87	1.18	11.87	2209.3	
Wanita sepatutnya menerima keganasan rumah tangga demi mempertahankan hubungan kekeluargaan.	Lelaki	1.96	1.04	9.25	2649.0	.000
	Wanita	1.61	0.88	8.93	1954.5	
Sekiranya seseorang dengan sengaja memalukan kita, kita sepatutnya mempertahankan reputasi walaupun dengan kekerasan.	Lelaki	2.65	1.20	-1.91	2648.0	.056
	Wanita	2.75	1.24	-1.93	2271.8	
Seorang lelaki seharusnya menjadi lebih dominan.	Lelaki	3.45	1.12	6.44	2648.0	.000
	Wanita	3.16	1.13	6.45	2227.5	

Pandangan umum berkaitan isu keganasan terhadap lelaki dan wanita

Responden turut diuji pandangan mereka terhadap isu keganasan terhadap lelaki dan wanita berdasarkan pengalaman individu. Analisis mendapati hanya sebilangan kecil responden (10.9%) mempunyai rakan lelaki yang melakukan keganasan terhadap pasangan wanita mereka begitu juga rakan wanita (5.4%) yang melakukan keganasan terhadap pasangan lelaki mereka (lihat Jadual 23 dan 24).

Jadual 23: Rakan Lelaki yang Melakukan Keganasan terhadap Pasangan Wanita Mereka

Respon	Jumlah (Orang)	Peratus %
Ya	289	10.9
Tidak	2,364	89.1

Jadual 24: Rakan Wanita yang Melakukan Keganasan terhadap Pasangan Lelaki Mereka

Respon	Jumlah (Orang)	Peratus %
Ya	143	5.4
Tidak	2,512	94.6

Ironinya, kedua-dua pihak (lelaki dan wanita) menyatakan yang mereka tidak mampu untuk menghalang perbuatan rakan mereka terhadap pasangan masing-masing (lihat Jadual 25 dan Jadual 26). Walau bagaimanapun, ujian korelasi terhadap jantina bagi yang telah menghalang perbuatan keganasan rakan mereka menunjukkan responden lelaki lebih memainkan peranan menghalang keganasan berbanding responden wanita (lihat Jadual 27).

Jadual 25: Tindakan Menghalang Rakan Lelaki

Tindakan	Jumlah (N = 289)	Peratus %
Ya, saya telah menghalang mereka	66	22.8
Ya, saya boleh menghalang	79	27.3
Tidak, saya tidak boleh menghalang	102	35.3
Tiada jawapan	42	14.5

Jadual 26: Tindakan Menghalang Rakan Wanita

Tindakan	Jumlah (N = 143)	Peratus %
Ya, saya telah menghalang mereka	42	29.4
Ya, saya boleh menghalang	27	18.9
Tidak, saya tidak boleh menghalang	53	37.1
Tiada jawapan	21	14.7

Jadual 27: Tindakan Menghalang Rakan berdasarkan Jantina

		Ya, saya telah menghalang mereka	Ya, saya boleh menghalang	Tidak, saya tidak boleh menghalang	Tiada jawapan
Rakan wanita melakukan keganasan terhadap pasangan lelaki mereka (N=143)	Lelaki	33.3%	20.0%	31.7%	15.0%
	Wanita	26.5%	18.1%	41.0%	14.5%
Rakan lelaki melakukan keganasan terhadap teman wanita mereka (N=289)	Lelaki	31.3%	26.5%	27.7%	14.5%
	Wanita	19.4%	27.7%	38.3%	14.6%

Responden turut ditanya tindakan yang akan mereka ambil sekiranya terlihat kejadian keganasan berlaku oleh sama ada lelaki yang dikenali ataupun tidak dikenali terhadap wanita. Tidak kira lelaki atau wanita, mereka berpendapat menghubungi pihak polis adalah tindakan wajar berbanding campur tangan dan bersikap tidak endah terhadap kejadian yang berlaku (lihat Jadual 28).

Jadual 28: Taburan Tindakan Jika Ternampak Kejadian Keganasan mengikut Jantina (N = 2,653)

		Campur tangan	Bercakap dengannya selepas kejadian	Mengelak/ menjauhinya	Telefon polis	Memberitahu jiran	Tidak melakukan apa-apa
Lelaki yang dikenali	Lelaki	23.7%	24.4%	5.3%	37.5%	1.7%	7.4%
	Wanita	11.8%	22.4%	8.2%	52.0%	2.7%	3.0%
Lelaki yang tidak dikenali	Lelaki	21.5%	10.5%	6.1%	53.4%	1.4%	7.1%
	Wanita	5.3%	7.2%	7.2%	74.3%	2.6%	3.3%

Responden turut diuji pandangan mereka tentang diskusi berkaitan keganasan terhadap wanita dengan ahli keluarga lelaki (anak lelaki berumur 5 tahun ke atas). Ujian t menunjukkan sebahagian besar kedua-dua responden lelaki (69.2%) dan wanita (76.2%) bersetuju bahawa pendedahan tentang keganasan terhadap wanita perlu diberi kepada golongan muda supaya mereka sedar tentang hak dan peranan serta keperluan melindungi wanita apabila mereka dewasa (lihat Jadual 29).

Jadual 29: Jika mempunyai Anak Lelaki Berumur 5 Tahun ke atas – Terangkan tentang Keganasan terhadap Wanita berdasarkan Jantina (N = 1,671)

	Ya	Tidak
Lelaki	69.2%	30.8%
Wanita	76.2%	23.8%

Kesimpulan

Penerimaan amalan gender dari sudut sosial berdasarkan survei menunjukkan responden terdedah kepada amalan gender yang baik sejak dari awal usia. Ini kerana, kebanyakan responden dibesarkan dalam suasana keluarga normal iaitu dijaga oleh kedua ibu bapa dan tidak mempunyai masalah domestik yang ketara. Responden mendapat pendedahan awal peranan gender di rumah kerana biasa melakukan aktiviti kerja rumah bersama-sama ibu bapa dan adik beradik. Kebanyakan responden juga belajar di sekolah campuran yang menunjukkan mereka terbiasa dengan pergaulan di antara jantina berbeza. Tahap penerimaan amalan gender dalam aspek sosial adalah seimbang di mana sosialisasi di pejabat tidak menjadi cabaran utama untuk berinteraksi dengan kakitangan berlainan

jantina sama ada sebagai ketua, rakan sekerja atau pekerja bawahan. Pendedahan awal mereka di rumah dan interaksi yang berlaku dalam keluarga antara ibu dan ayah yang seimbang membuktikan bahawa penerimaan responden terhadap peranan gender adalah tidak menjurus ke arah peranan yang ekstrem.

Rujukan

- Abdul Rahman Abdul Aziz (2000). *"Kemahiran Sosial Asas."* Kuala Lumpur: Utusan Publications and Distributors Sdn. Bhd. ms 42-45.
- Andersson, J., Verdonk, P., Johansson, E. E., Lagro-Janssen, T., & Hamberg, K. (2012). Comparing gender awareness in Dutch and Swedish first-year medical students-results from a questionnaire. *BMC medical education*, 12(1), 3.
- Bainon, R. (1999). *Wanita: penghapusan diskriminasi dari perspektif Islam dan undang-undang Malaysia*. Dewan Bahasa dan Pustaka
- Buvenic', M. (1999). *Promoting Gender Equality*. International Social Science. Journal Vol. 51 (162). Pp. 567-574. Oxford: Blackwell Publishers.
- Lombardo, E., Meir, P. & Verloo, M. (Eds.). 2009. *The Discursive Politics of Gender Equality Strategy, Bending and Policymaking*. London and New York: Routledge Taylor & Francis Group.
- Padavic, I., & Reskin, B. F. (2002). *Women and men at work*. Pine Forge Press
- UNDP. (1998). *UNDP 1998 Human Development Report*. New York: United Nations Publications.
- UNDP. (2014). *UNDP 2014 Human Development Report*. New York: United Nations Publications.
- UNDP. (2015). *UNDP 2015 Human Development Report*. New York: United Nations Publications.
- United Nation. (2001). *Important Concepts Underlying Gender Mainstreaming*. New York: United Nations Publications.